

Milli Məclisdə Dövlət Suverenliyi Gününə həsr olunmuş konfrans keçirilib

Sentyabrın 19-da Milli Məclisdə “Konstitusiya və Suverenlik İli” çərçivəsində Dövlət Suverenliyi Gününə həsr olunmuş konfrans keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbə-sindən verilən məlumata görə, konfransda Milli Məclis Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov, Milli Məclisin komitə və komissiyalarının sədrləri və sədr müavinləri, parlament Aparatının rəhbəri Fərid Hacıyev, aidiyyəti qurumların təmsilçiləri və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Milli Məclis Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov konfransın Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın təşəbbüsü ilə keçirildiyini bildirib və iştirakçılar adından ona minnətdarlığını ifadə edib.

Parlamentin vitse-spikeri 2024-cü il dekabrın 28-də Prezidentin müvafiq sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasında 2025-ci ilin “Konstitusiya və Suverenlik İli” elan edildiyini nəzərə çatdırıb. O, bunun Azərbaycan Konstitusiyasının 30 illiyi və Vətən müharibəsində qələbəmizin 5 illiyi ilə əlaqədar olduğunu söyləyib. Bu gün Azərbaycan xalqının onun ülv arzusu olan müstəqil, suveren dövlətə sahib olduğunu qeyd edib.

Ziyafət Əsgərov Azərbaycanın ilk milli konstitusiyasının 1995-ci ildə, ondan öncə - 1991-ci ildə isə “Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında” Konstitusiya Aktının qəbul edildiyini və orada milli konstitusiyanın hazırlanması ilə bağlı müddəanın əks olunduğunu bildirib. O qeyd edib ki, 1995-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin sədrliyi ilə Azərbaycan Respublikasının yeni konstitusiyaya layihəsini hazırlayan komissiya yaradılıb. İlk milli konstitusiyamızın əsas qayəsini hər bir Azərbaycan vətəndaşının hüquq və azadlıqlarının təsbit olunması və müdafiəsi təşkil edir. Vitse-spiker həmçinin 2002, 2008, 2016-cı illərdə konstitusiyaya əlavə və dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı referendumların keçirildiyini, orada təsbit olunan müddəalarda vətəndaşların hüquqlarının müdafiəsinin daha da möhkəmləndirilməsi, məhkəmə islahatları və digər zəruri məsələlərin əks olunduğunu diqqətə çatdırıb. Konstitusiyamıza əsasən, hakimiyyətin mənbəyinin və suverenliyin daşıyıcısının xalq olduğunu söyləyib.

2025-ci ilin “Konstitusiya və Suverenlik İli” elan edilməsinin rəmzi mənə daşdığını deyən Ziyafət Əsgərov 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində qələbənin qazanıldığını, lakin tam suverenliyin hələ

bərpa edilmədiyini, bəzi ərazilərimizin erməni separatçıların əlində olduğunu qeyd edib. Nəhayət, 2023-cü il sentyabrın 19-20-də 23 saatlıq lokal xarakterli antiterror tədbirlərinin uğurla başa çatması nəticəsində Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa etdiyini vurğulayıb.

20 sentyabr tarixinin dövlətimiz və xalqımız üçün bir çox əlamətdar hadisələrlə yadda qaldığı bildirilib. Vitse-spiker sentyabrın 20-sinin Xankəndinin, Xocalının, Xocavəndin, Ağdərənin azad olunması günü kimi qeyd edildiyini deyib. 1994-cü il sentyabrın 20-də Ümummilli Lider Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti sayəsində imzalanmış “Əsrin müqaviləsi”nin əhəmiyyəti, Ulu Öndərin bugünkü suverenliyimizin əldə edilməsində, daxili və xarici siyasətdə qazanılan nailiyyətlərdə misilsiz xidmətlərindən bəhs edib, bu siyasətin hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini vurğulayıb.

Vitse-spiker konstitusiyanın cəmiyyətin və dövlətin əsaslarını özündə ehtiva etdiyini qeyd edərək, Azərbaycan Konstitusiyasının ölkə vətəndaşlarının hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi baxımından, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini özündə əks etdirən mühüm əhəmiyyətə malik hüquqi sənəd olduğunu nəzərə çatdırıb.

Sonra konfransda Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev çıxış edib. O, Azərbaycan Konstitusiyasının preambulasında qeyd edildiyi kimi, müstəqillik, suverenlik və ərazi bütövlüyünün Azərbaycan xalqının ülv niyyətlərindən olduğunu söyləyib. Bildirib ki, Azərbaycan torpaqlarının 30 il ərzində işğal altında olduğuna baxmayaraq, xalqımız öz əzmini itirməyib, ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin bərpası istiqamətində daim addımlayıb. 1990-cı illərin əvvəlində ölkədə müşahidə olunan siyasi tənəzzül, daxili çekişmələr, konstitusiyanın hüquqi cəhətdən işləmədiyi bir zamanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi hakimiyyətə qayıdışının dövlətimiz üçün dönüş nöqtəsi olduğunu vurğulayıb.

Fərhad Abdullayev 1995-ci il noyabrın 12-də ilk milli konstitusiyamızın qəbul edildiyini xatırladaraq bildirib ki, Ulu Öndərin dediyi kimi, konstitusiya, Əsas Qanun olaraq, Azərbaycanın daxili və xarici siyasəti ilə bağlı bütün prioritet məsələləri özündə əks etdirməli, digər bütün qanunlar isə konstitusiya əsasında və ona uyğun olaraq qəbul edilməlidir. F.Abdullayev ilk dəfə olaraq milli konstitusiyamızda Konstitusiya Məhkəməsi anlayışının verildiyini və Ümummilli Lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinin fəaliyyətə başladığını nəzərə çatdırıb. Konstitusiya Məhkəməsinin əsas məqsədinin dövlətin Konstitusiyasının qorunması ilə bağlı olduğunu söyləyib. Konstitusiya Məhkəməsinin fəaliyyəti, keçdiyi inkişaf mərhələləri, səlahiyyətləri, qəbul etdiyi qərarların mahiyyəti, beynəlxalq əlaqələri barədə danışıb. O, habelə, Konstitusiya Məhkəməsi ilə Milli Məclis arasında səmərəli əməkdaşlıqdan bəhs edib.

Konstitusiya Məhkəməsinin sədri həmçinin hazırda işğaldan azad olunmuş ərazilərdə irimiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinin, o cümlədən “ağıllı şəhər”, “ağıllı kənd” layihələrinin həyata keçirildiyindən, süni intellektdən səmərəli istifadənin əhəmiyyəti və bunun cəmiyyətimizin gələcəyi üçün vacibliyindən söhbət açıb.

Fərhad Abdullayev Azərbaycan Konstitusiyasının, dövlət müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün möhkəmləndirilməsi istiqamətində gələcəkdə daha böyük nailiyyətlər əldə ediləcəyinə əminlik ifadə edib.

Konfransda çıxış edən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli Azərbaycan parlamentinin müstəqilliyin ilk illərindən müasir dövrümüzdə qədər bütövlükdə konstitusionalizmin inkişafına töhfə verdiyini bildirib. Dövlət suverenliyinin hüquqi tarixi aspektlərinin hər zaman Ulu Öndər Heydər Əliyevin diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayıb. O, suverenlik və konstitusiya anlayışlarının bir-biri ilə sıx bağlı olduğunu deyib. Qeyd edib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə hakimiyyətə qayıdışı ilə Azərbaycanın suverenliyinin aktual problemləri dərindən öyrənilməyə başlandı. Güclü dövlət quruculuğu yolu seçildi, mükəmməl və müasir konstitusiya qəbul edildi. Suverenliyin əsas əlaməti olan ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün xüsusi strateji plan çəkildi.

Komitə sədri bildirib ki, Konstitusiya əsas qanun olaraq xalqla hakimiyyət arasında bir razılaşmadır. Xalq bir suveren kimi hakimiyyətə idarəetməni həvalə edir. Hakimiyyət isə xalqın nümayəndələri tərəfindən qəbul edilmiş ədalətli qanunlar əsasında idarəetməni təmin etmək və xalqa mənsub olan əraziləri xarici təhdidlərdən müdafiə etmək öhdəliyini üzərinə götürür. Bu baxımdan son illər yaşadığımız hadisələr suve-

renliyin təntənəsidir. Hakimiyyət konstitusiyada onun üzərinə qoyulmuş bu öhdəliyi şərəflə yerinə yetirib. Belə ki, Azərbaycan 30 ildən artıq dövlət suverenliyinin bütün ərazilərində təmin olunmasından məhrum idi və hazırda bu suverenlik tam təmin edilib.

Daha sonra çıxış edən parlamentin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Arzu Nağıyev bildirib ki, bu gün Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü tam şəkildə bərpa olunub və ölkə tam suveren şəkildə öz ərazisində idarəetməni təmin edir. Bu baxımdan, 2025-ci ilin “Konstitusiya və Suverenlik İli” elan olunması siyasi və hüquqi mənada mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Komitə sədri vurğulayıb ki, 1995-ci ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə qəbul edilən Konstitusiyamız Azərbaycan Respublikasının hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət quruculuğunun təməlini qoymuş mühüm sənəddir. O, sənədin qəbul edilməsindən 30 il keçdiyini, bu illər ərzində müxtəlif texnologiyalar və hüquqi çağırışların meydana gəldiyini deyərək, konstitusiyamızın dövrün tələblərinə cavab verdiyini, eyni zamanda müasir çağırışlara uyğun olaraq bəzi əlavə hüquqi aktların və normativ sənədlərin qəbulunun mümkünlüyünü də nəzərə alındığını söyləyib.

Arzu Nağıyev qeyd edib ki, dövlətin müstəqilliyinin, suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün, konstitusiya quruluşunun, milli maraqlarının daxili və xarici təhdidlərdən qorunması Azərbaycan Respublikasının milli təhlükəsizliyinin əsasını təşkil edir. O vurğulayıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müstəqil daxili və xarici siyasətinin əsasında suverenlik, ərazi bütövlüyü, onun qorunması və hər bir Azərbaycan vətəndaşının rifahı durur. Bundan irəli gələrək, əsas məqsədlərdən biri hüquqi dövlətin prinsiplərinin dərinləşdirilməsi və informasiya suverenliyinin təmin olunmasıdır.

Komitə sədri Azərbaycanın təhlükəsizlik strategiyasının Ulu Öndər Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu söyləyərək, dövlətin suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün qorunması, peşəkar ordu, təhlükəsizlik və hüquq-mühafizə orqanlarının formalaşdırılması, beynəlxalq əməkdaşlıq, informasiya təhlükəsizliyi, ictimai sabitliyin qorunması kimi amillərin hər zaman onun diqqət mərkəzində olduğunu vurğulayıb. Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi təhlükəsizlik konsepsiyasının bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini diqqətə çatdırıb.

Konfransda Milli Məclisin komitə sədrləri Sadiq Qurbanov, Siyavuş Novruzov, Fazil Mustafa, Zahid Oruc, Hicran Hüseynova, Anar İsgəndərov, Səməd Seyidov, Azər Əmiraslanov, komitə sədrinin müavini Razi Nurullayev, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin Heydər Əliyev adına Akademiyasının rəisi Elşad Nəsirov, Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin dekanı Zaur Əliyev, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavini Fuad Hüseynov, İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkil (Ombudsman) Aparatının rəhbəri Aydın Səfərxanlı çıxış ediblər.

Bildirilib ki, müstəqillik xalqın azadlıq və iradəsinin ön ali ifadəsidirsə, suverenlik bu iradənin hüquqi, siyasi və praktiki təəcəssümüdür. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin böyük əzmi, strateji uzaqgörənliyi və qətiyyətli rəhbərliyi nəticəsində dövlətimizin müasir, dünya standartlarına cavab verən konstitusiyası qəbul olunmuşdur. Bu sənəd yalnız hüquqi baza deyil, eyni zamanda Azərbaycan dövlətçiliyini möhkəmləndirən, xalqı vahid məqsədlər ətrafında birləşdirən milli ideya nümunəsi olmuşdur. Bildirilib ki, Ulu Öndər təkə siyasi müstəqilliyin deyil, həm də iqtisadi suverenliyin banisi kimi ölkənin gələcək inkişaf modelinin təməlini qoymuş, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə layiqli yer tutmasına yol açmışdır.

Çıxışlarda vurğulanıb ki, Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi xəttini uğurla davam etdirərək müstəqil Azərbaycanın suverenliyini daha da möhkəmləndirmiş, dövlətin iqtisadi və hərbi qüdrətini artırmış, xalqın rifahını yüksəltmişdir. Onun rəhbərliyi ilə həyata keçirilən islahatlar və qətiyyətli siyasət nəticəsində Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminə söz sahibi olan, regional və global miqyasda nüfuzlu bir dövlətə çevrilmişdir.

Konfransa yekun vuran Milli Məclis Sədrinin müavini Ziyafət Əsgərov müzakirələrin səmərəli keçdiyini bildirib, çıxışlarda səslənən fikirlərin aktuallığını qeyd edib. Vitse-spiker Azərbaycan dövlətinin və xalqının gələcək inkişafı, müstəqilliyimizin və suverenliyimizin möhkəmləndirilməsi istiqamətində birgə səylərin önəmli olduğunu vurğulayıb.

Tədbirdə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş nəşrlər, Azərbaycan Konstitusiyasının müxtəlif illərdə dərc edilmiş nüsxələri nümayiş etdirilib.

“Azərbaycan”